

Đi Biển – Du Lịch Nơi Xưa, Nhớ Về Chuyện Cũ *

Nguyễn Thị Ngọc Hạnh

Vùng Hoa Thịnh Đốn đến cuối tháng 7 vẫn còn nóng nực. Ban ngày nhiệt độ lên hơn 90 độ F, ban đêm khoảng hơn 80 độ F. Thành thạo trời cho chút mưa rào mát rượi. Nhờ thế mà cỏ cây vẫn giữ được sắc xanh, hoa lá xum xuê rực rỡ đó đây. Những cây Crape Myrtle (hoa tường vi/bằng lăng) trồng trong các thương xá, công viên hay tư gia đang độ mãn khai, nở bung những chùm hoa hồng, đỏ, tím rất đẹp. Chỗ tôi tuy nóng vẫn còn khá hơn thành phố bạn tôi. Chị bạn tôi cư ngụ ở Houston, Texas cho biết nơi chị ở ban ngày nắng chói chang, có khi nóng đến 104 độ F mà lại ít mưa. Nhà nào cũng phải lắp hệ thống tưới cỏ tự động, nếu không hoa cỏ sẽ héo úa hoặc chết cháy vì nắng gắt. Hôm nào thời tiết dịu xuống dưới 100 độ F là chị mừng rỡ như trúng số. Cho nên tôi phải...nhìn xuống, nhìn những nơi nóng hơn mình để mà tiếp tục... yêu đời, không than vãn.

Nhân dịp người con lớn của tôi đi công tác ở Charleston, South Carolina, con gái và rể ở Virginia rủ rê tôi cùng đi Charleston thăm con, tiện thể tắm biển và thưởng thức gió biển. Tôi nay đã 94 tuổi, bước qua sang năm là đã 95 (eo ơi! nghe... già quá vậy!), chân chậm, mắt cũng hơi... lơ mơ, nên chẳng còn thiết lắm về việc đi xa. Ngoài ra, tôi còn vài chục chậu hoa nhỏ đang chăm sóc để cạnh nhà, đi vắng cả tuần lễ chắc chúng chết khô mất. Trước kia tôi hay trồng rau và vài loại hoa dưới đất sau nhà, nhưng bị đàn nai phá quá! Chúng mò vào ăn trụi từ lá non đến lá già. Thế là tôi phải dời các khóm hoa về gần nhà hơn. Xin phép đọc giả cho tôi được... than vãn một chút về “cái lũ nai” ở vùng tôi.

Lúc đầu, chỉ có chừng 6 con nai xuất hiện thấp thoáng từ xa. Dần dà, chúng “sinh sôi”, lâu lâu lại thấy vài chú nai “bé con” tung tăng nhảy nhót theo bầy, tổng cộng gia đình nai đã lên đến 12 con! Có những đêm, cả đàn rủ nhau mò vào tận sân trước. Nghe tiếng động chit... chit... chit... là tôi biết chúng kéo đến, nên tôi ra đuổi cho chúng tháo chạy. Nhưng rồi sau đó thì chúng “vũ như cần”. Tôi quyết định... “thay đổi chiến thuật, mua thuốc chống nai về xịt, nhưng vừa tốn kém lại chẳng hiệu quả bao nhiêu. Đóng cọc che lưới cũng chỉ giữ được ít lâu, sau chúng ma mãnh húc rách lưới để vào ăn sạch. Đàn nai ngày càng dạn dĩ, phải ra gần tận nơi chúng mới chịu chạy đi. Dù vậy tôi cũng không biết chúng còn phá nữa hay không nên bắt đầu từ năm vừa qua, tôi không trồng hoa dưới đất nữa, mà chuyển sang trồng trong các chậu nhỏ. Nhờ vậy tôi có thể dời chúng từ nơi này sang nơi khác, bê lên deck hay xuống nhà tùy ý. Năm nay, tôi xếp các chậu hoa bên hông nhà, nơi gần lối đi có đèn sáng suốt đêm. Đàn nai không phá nữa và tôi tưới nước cũng tiện. Mấy đám hoa chẳng bao nhiêu tiền nhưng lại giúp tôi bận rộn và tràn ngập niềm vui mỗi khi nhìn chúng đơm nụ nở hoa. Ngày nào tôi cũng ra thăm chúng ít nhất một lần. Nhớ ngày xưa bên nhà, bà nội các cháu cũng lọ mọ chăm sóc cây cảnh trên sân thượng, nhưng con cháu chẳng mấy khi quan tâm đến thú vui của Cụ như các con tôi ngày nay.

Lần này, nếu tôi đi Charleston một tuần thì mấy chậu hoa chắc sẽ héo khô, nhưng nếu tôi không đi thì con gái tôi cũng chẳng đành lòng đi, dù cháu rất thích biển. Cháu sợ để tôi ở nhà một mình nếu quên tắt điện, nước, hoặc trượt chân té ngã không ai hay thì nguy hiểm. Đi mà lòng phập phồng lo lắng thì mất vui, thôi thì thà cả nhà cùng ở lại cho yên tâm. Thấy vậy, chị bạn tôi ở cách nhà chừng 20 phút – trong một khu chung cư rộng rãi có 2 phòng ngủ, nhà tắm riêng biệt – đã sốt sắng mời tôi về ở chung thời gian các cháu đi vắng. Tôi cảm động trước lòng tốt của chị, nhưng đành từ chối vì sợ làm phiền bạn.

Cuối cùng, tôi quyết định cùng các con lên đường đi South Carolina một tuần. Vừa được thăm người con lớn, vừa được ngắm biển rộng trời xanh, lại làm cho cả nhà đều hài lòng. Mối lo hoa chết cũng được giải quyết êm đẹp khi người hàng xóm tốt bụng nhận lời sang tưới hoa giùm trong những ngày tôi vắng mặt.

Đường đi và trạm xăng Buc-EE's :

Các cháu lái xe rời nhà từ 7 giờ sáng cho mát mẻ, dự tính khoảng 7 tiếng đồng hồ là đến nơi. Vùng Hoa Thịnh Đốn lúc khởi hành trời nắng chang chang. Mấy hôm liền chẳng có lấy một giọt mưa, thế mà xe chạy được vài tiếng thì mây đen kéo đến, trời đổ mưa tầm tã. Nước mưa rơi ào ào trên kính xe khiến tầm nhìn mờ mịt. Dù là ban ngày nhưng xe nào cũng phải bật đèn và lái đi chậm chậm.

Xe ghé vào khu nghỉ ngơi (rest area) cho mọi người bước ra ngoài vươn vai, đi lòng vòng xả hơi và đổ xăng. Ở Mỹ, hệ thống trạm nghỉ đường dài được rất chu đáo. Nơi đây có những bộ

bàn ghế gỗ tròn hay vuông dài đặt dưới bóng cây xanh mát, hoặc dưới những chiếc dù rộng màu sắc vui mắt để du khách dừng chân nghỉ ngơi, uống nước. Thường các trạm này có cây xăng nhỏ và một cửa hàng tiện lợi bán bánh kẹo, quà lưu niệm, nước giải khát... Ngoài ra còn có kệ sách báo, tờ rơi cung cấp thông tin du lịch địa phương và các thắng cảnh lân cận. Nhà vệ sinh thì luôn sạch sẽ, thoáng mát và hoàn toàn miễn phí. Nếu tôi nhớ không lầm, nhà vệ sinh ở Pháp tuy sạch nhưng phải trả một khoản phí nhỏ, còn nhà vệ sinh ở Trung Quốc thì không được sạch sẽ, trừ khi ở các khách sạn lớn.

Sau khi nghỉ ngơi chốc lát, cả nhà lại tiếp tục hành trình. Các đường xa lộ xuyên bang ở Hoa Kỳ rộng rãi, bằng phẳng và sạch sẽ vô cùng, đúng như lời khen ngợi của nhiều du khách từng đi du lịch đường bộ. Nhiều người đánh giá hệ thống đường xá Hoa Kỳ thuộc hàng tốt nhất thế giới, vượt trội hơn nhiều quốc gia ở châu Âu hay châu Á.

Trên đường đi, các con tôi có ghé vài nơi đổ xăng, nhưng trạm xăng BUC-EE'S là nơi khiến tôi bị ngợp cả người và ngưỡng mộ hơn cả. Cả trăm chiếc xe hơi cùng lúc vào đổ xăng nhưng vô cùng trật tự trong một không gian bao la. Thông thường, một cây xăng chỉ có khoảng 6 đến 8 vòi bơm. Nhưng BUC-EE'S thì hoàn toàn khác! Nó như một siêu thị khổng lồ, rộng bát ngát, bán đủ loại rau củ, thực phẩm tươi sống, bánh kẹo, nước giải khát, đồ lưu niệm... thứ gì cũng đầy tràn. Người ra vào tấp nập, nhộn nhịp như hội. Sống ở Mỹ hơn 40 năm và may mắn được đi thăm thú nhiều quốc gia, đây là lần đầu tiên trong đời tôi được thấy một cây xăng "vĩ đại" đến thế! Sau này khi về nhà, tôi gõ mô tả máy vi tính nhờ "bác Google" tra cứu thì mới biết BUC-EE'S là chuỗi trạm xăng lớn nhất thế giới, trạm xăng có 120 vòi bơm?

Du Ngoạn Charleston:

Cả nhà đến khách sạn ở Charleston vào 15 giờ chiều, trễ hơn dự tính khoảng 1 tiếng vì mưa gió. Khách sạn tôi ở gần trung tâm thị trấn, lúc ấy vô cùng đông đúc do có những chiếc xe bus lớn vừa chở đoàn khách du lịch đổ xuống. Họ đến từ nhiều nơi khác nhau để họp mặt và tham quan, gồm đủ mọi lứa tuổi từ người lớn, trẻ em đến các cụ già. Đoàn khách này sẽ lưu lại Charleston 3 ngày. Buổi sáng nào phòng ăn khách sạn cũng rộn rã tiếng nói cười. Khách ngồi kín các bàn ăn điểm tâm trước khi xuất phát. Ai tới trễ là phải ngồi ở phòng tiếp tân chờ đoàn xe bus lần bánh mới có bàn trống.

Tôi đã đến Charleston một lần rồi, nên sau khi ăn sáng, các cháu lái xe đưa tôi đi dạo một vòng qua thị xã, bờ sông và các công viên theo kiểu "cưỡi ngựa xem hoa". Xong xuôi, mọi người ghé thăm cái chợ tuy cũ nhưng rộng lớn, nơi bày bán đủ loại mặt hàng từ quần áo, ví, nón cho đến đồ ăn thức uống địa phương. Vì đã đến đây nên tôi biết nơi này ngày xưa vốn là chợ bán nô lệ sầm uất. Những người da đen từ châu Phi xa xôi bị đưa đến cho các chủ đồn điền đấu giá mua về làm việc đồng ruộng và công việc nhà nặng nhọc.

Đứng nơi những người nô lệ ngày xưa từng gánh chịu bất công khổ cực, tôi nhớ lại đã đọc nhiều thông tin xưa. Charleston từng là một trong những trung tâm buôn bán nô lệ sầm uất tại Bắc Mỹ. Bắt đầu từ thế kỷ 17 và 18, ước tính có tới gần 40% người da đen bị bắt từ Châu Phi đưa sang Hoa Kỳ, bị xích chân, áp giải đi qua cảng Charleston này. Tại khu chợ này năm xưa, những con người vô tội bị coi như những món hàng hóa sinh lời. Họ bị sờ mó, xem xét thân thể, bị định giá, bị xé lẻ khỏi gia đình, cha mẹ xa con, vợ xa chồng trong những tiếng khóc chẳng ai xót thương. Họ bị buộc phải lao dịch trên các đồn điền bông vải, mía đường, thuốc lá dưới cái nắng cháy da cháy thịt và đòn roi của các nô chủ.

Tuy thế nhưng ngọn lửa khát vọng tự do chưa bao giờ tắt trong tim họ. Lịch sử đã ghi nhận những cuộc nổi dậy anh dũng, sự hy sinh thầm lặng cùng những mạng lưới che chở bí mật như “Chuyến tàu ngầm mặt đất” (Underground Railroad) để cứu thoát hàng ngàn người khỏi ách xiềng xích. Đặc biệt, cuộc Nội chiến Nam - Bắc (1861–1865) bùng nổ như một cơn bão táp lịch sử. Nhờ sự kiên định của Tổng thống Abraham Lincoln từ tâm với Tuyên Ngôn Giải Phóng Nô Lệ (1863), cùng sự hy sinh xương máu của hàng trăm ngàn binh sĩ – trong đó có cả những trung đoàn người da đen xung phong ra tiền tuyến – ách nô lệ tàn bạo kéo dài hàng thế kỷ cuối cùng đã bị dẹp tan hoàn toàn. Sau chiến tranh, các Đạo Luật Sửa đổi Hiến pháp (đặc biệt là Tu Chính Án thứ 13, 14 và 15) đã chính thức xóa bỏ nô lệ, công nhận quyền công dân và trao cho họ quyền bầu cử bình đẳng như người da trắng. Đó là thời kỳ đau thương của người da màu nhưng cuối cùng công lý và phẩm giá con người đã chiến thắng.

Với dấu tích lịch sử ấy, tôi bỗng nhớ lại thời kỳ quê hương Việt Nam tôi cũng bị thực dân Pháp đô hộ suốt cả trăm năm. Dưới ách cai trị khắc nghiệt của ngoại bang, dân tộc tôi cũng từng chịu biết bao đắng cay. Đất đai bị chiếm đoạt, tài nguyên bị vơ vét, người dân bị bắt đi phu, đi lính, chịu thuế cao thuế nặng “đau gân đứt ruột”. Biết bao lớp sĩ phu, thanh niên và đồng bào tôi, tổ tiên tôi đã ngã xuống trong các phong trào chống Pháp để đòi lại quyền sống, quyền tự do cho dân tộc. Phải trải qua bao nhiêu gập ghềnh, gian lao và hy sinh mất mát, đất nước Việt Nam tôi mới giành lại được độc lập, tự chủ. Hiểu cái giá đắt máu xương của tự do trên chính quê hương mình, đứng trên đất Charleston hôm nay, tôi càng trân trọng giá trị hòa bình, bình đẳng mà con người ở bất cứ đâu trên thế giới này cũng đều phải đánh đổi bằng rất nhiều xương máu mới có được.

Bãi Biển Công Cộng:

Con tôi lái xe đưa mẹ đi ngang qua khu nhà giàu ven biển. Những căn biệt thự ở đây thật xinh đẹp, khang trang, bao quanh bởi hàng rào gỗ sơn trắng tinh hoặc những hàng rào cây xanh được cắt tỉa gọn gàng, sân trồng hoa cỏ tươi thắm. Đặc biệt là hầu hết các ngôi nhà ở đây đều để trống trơn toàn bộ tầng trệt. Không thấy bàn ghế cũng không dụng cụ, và cũng chẳng có vách che. Có nhà chỉ để một chiếc xe hơi nhỏ ở tầng trệt, còn lại họ đậu xe ngoài lối đi hoặc vệ đường. Con tôi giải thích rằng người ta làm tầng trệt trống rỗng như vậy là để nước biển tràn qua dễ dàng khi có giông bão hay triều cường mà không gây thiệt hại tài sản, không biết có đúng không?

Gần khu xóm nhà giàu có một lối đi dẫn ra bãi tắm công cộng. Bãi đậu xe nằm xéo bên kia đường, chỉ cần đi bộ một đoạn ngắn. Bãi biển công cộng cực kỳ đông đúc người tắm. Từ trẻ em đến người lớn, ai nấy đều mang theo ghế xếp, dù bạt... người ra kẻ vào nhộn nhịp như đi hội. Con rề tôi hào hứng xuống biển hòa vào làn nước. Tôi và con gái thong thả đi bộ trên bờ, ngắm nhìn thiên nhiên và cảnh mọi người tung tăng dưới nước. Nước biển ấm áp, cát dưới chân mịn màng và êm ái. Trời xanh bao la, biển rộng thênh thang, tiếng cười đùa vang vọng cả một góc trời... tạo nên một khung cảnh thanh bình tuyệt diệu. Tự nhiên, lòng tôi lại trào dâng niềm nhớ da diết những bãi biển xinh đẹp của quê hương Việt Nam.

Bãi Biển Tư Nhân – Kiawah Island.

Hôm sau, cả nhà đến bãi biển tư nhân tại hòn đảo Kiawah Island nổi tiếng. Khác với vẻ nhộn nhịp nơi bãi biển công cộng, bãi biển tư nhân vắng vẻ hơn. Muốn vào bãi biển tư nhân ở đảo KIAWAH

phải qua trạm kiểm soát an ninh để trình thẻ. Có hai trạm kiểm soát riêng biệt ở hai bên, một bên cho xe vào, một bên cho xe ra. Dọc con đường dẫn vào bãi biển là những sân golf rộng rộng rãi, thảm cỏ xanh mượt mà như nhung, nhưng không thấy bóng người chơi. Bãi biển nơi đây rộng, cát trắng mịn. Người ta có thể thoải mái chạy xe jeep hoặc đạp xe ngay trên cát. Đi bộ trên thảm cát trắng mát rượi, êm ái ấy mà chân không hề bị lún. So với bãi công cộng, bãi biển tư nhân yên tĩnh chọn lọc hơn. Số lượng dù che và người nằm phơi nắng chỉ đếm trên đầu ngón tay. Khung cảnh mang một vẻ đẹp trầm mặc, riêng tư ...

Thực Phẩm và Công Viên.

Giá cả thực phẩm, trái cây ở Charleston tương đương hoặc chênh lệch chút ít so với vùng Hoa Thịnh Đốn. Tuy nhiên, các tiệm ăn, nhà hàng thì đắt đỏ hơn nhiều và du khách phải kiên nhẫn chờ đợi rất lâu như tiệm ăn Steak House nổi tiếng chẳng hạn. Thực khách phải xếp thành một hàng dài ngoằn. Nói chung, tiệm ăn nào cũng đông đúc, còn ngon dở thì tùy thuộc vào khẩu vị của mỗi người.

Các công viên ở Charleston thì tuyệt đẹp, hoa cỏ xanh tươi được chăm sóc tỉ mỉ, thu hút rất đông du khách đến thưởng ngoạn và chụp ảnh kỷ niệm. Đặc biệt, những khu công viên có vòi phun nước nghệ thuật luôn náo nhiệt nhất, các trẻ em và người lớn đứng vòng quanh reo hò. Có cây cầu tàu bằng gỗ dài ngoằn từ bờ ra tới lòng sông cũng nườm nượp du khách. Họ thong thả ngồi hưởng gió biển lồng lộng và trò chuyện rôm rả trên những băng ghế gỗ sơn trắng đặt dọc theo cầu. Nói liền Charleston với cầu tàu là một công viên rợp bóng mát của những cây cổ thụ to lớn. Rải rác theo lối đi trong công viên có các băng ghế để khách nghỉ chân .

Trong những ngày ở Charleston lúc người con lớn làm việc, tôi và vợ chồng con gái thả dạo phố, ngắm biển. Nhìn những phụ nữ trẻ trung, xinh xắn diện đủ loại áo tắm sặc sỡ, tôi nhìn lại mình, một bà lão gần 100 tuổi trung thành với quần dài, áo dài tay và chiếc nón che nắng như một bà già quê làm nông chính hiệu! Nhưng tôi không quan tâm, ở tuổi này tôi chỉ mong sao bản thân khỏe mạnh, đi đó đây chút ít, được tiếp tục cầm bút là quý rồi.

Nhìn bãi biển Charleston mênh mông, tôi lại nhớ thời gian trở về với bãi biển Nha Trang, Vũng Tàu nơi quê nhà nửa thế kỷ trước. Nơi ấy, những mùa hè xa xưa, các thầy cô giáo chúng tôi thường tổ chức cho học sinh đi tắm biển. Các phụ huynh có thể đi theo con em nếu nhà trường đồng ý. Ban ngày cả thầy lẫn trò cùng đắm mình trong làn nước mát, ban đêm lại quây quần bên lửa trại rực rỡ, ca hát ... Tình thầy trò, nghĩa đồng môn huynh đệ ngày ấy ấm áp, hài hòa và thân thiết biết bao.

Tuần lễ “Đi biển” trôi qua nhanh như một chớp mắt. Con lớn tôi hoàn thành công việc trở về nhiệm sở, tôi và con gái lại trở về nhà ở Virginia. Mấy chậu hoa bên hông nhà tôi vẫn tươi tốt, xinh xắn, không bị đàn nai phá hỏng hay héo úa.

Ngẫm lại, ở cái tuổi gần bách niên, tôi không hy vọng có ngày trở về lại quê hương thăm viếng họ hàng hay thấp hương trước mộ phần tổ tiên. Tôi chỉ mong cho đất nước Việt Nam luôn bình an, thịnh vượng; dân chúng trong nước cũng như ở hải ngoại đều có cuộc sống ấm no, công việc thuận lợi, gia đình hạnh phúc. Mong cho thế hệ trẻ được học hành đến nơi đến chốn để “trước là đẹp mặt, sau là ấm thân”, làm vẻ vang cho dân tộc và giúp ích cho đời như Khoa học gia Dương Nguyệt Ánh, nữ sĩ quan Hải quân Phan Lương Giao (nguyên Tổng Giám đốc điều hành chương trình đóng Hàng Không Mẫu Hạm), tướng Lương Xuân Việt, hay nhà toán học Ngô Bảo Châu...

Những ngày vui qua mau, tôi xin có mấy câu văn vắn kính tặng quý độc giả:

ĐI BIỂN

*Trời cao biển rộng nước trong xanh
Những người dạo mát đi loanh quanh
Ngắm nhìn cát trắng trên bờ biển
Cầu chúc cho nhau được phước lành.
Trẻ già dân chúng đều an lạc.*

Khỏe mạnh quanh năm dù tuổi hạc, Bằng hữu, gia đình luôn hạnh phúc, Sống khỏe, sống vui hơn bạc vàng.

Virginia, ngày 4/8/2026

Ngọc Hạnh